

Pamětní list.

U noči z 28. na 29. listopadu r. 1900. shodil větrník kůž a báň s věže kostela sv. Václava v Dlouhé Brtnici vystavené roku 1878. za faráře Aloise Škody, řeholního kanovníka praemonstrátského z Nové Risy.

Nákladem obce Dlouho Brtnické věž opravena a nová báň a kůž pořízen. Oprava započata v pondělí dne 6. května 1901. Práci klempířskou vykonali Antonín Štimač, klempířský mistr v Želatavě se svým synem Ladislavem.

Když věž se opravovala, byl římským pápežem Lev XIII., císařem rakouským, králem českým etc. a apostolským králem uherským František Josef I., biskupem brněnským František Saleský Bauer, patronem zdejší fary Josef Kardašek, opat kanonie praemonstrátské v Nové Risi, administrátorem fary Jan Janoušek, řeh. kanovník z Nové Risy, správcem školy František Krivánek, starostou obce František Pokorný obchodník v Dlouhé Brtnici.

V Dlouhé Brtnici, v sobotu před 5. nedělí po velikonoci, dne 11. května 1901.

František Pokorný
starosta

Jan Janoušek
řeh. kanovník praemonstr.
t.č. administrátor fary.

Jos. Krivánek
nadručík
Jan Kunovský, područík
Jan Jurek, područík

Pamětní list.

Sepsaný u půležitosti opravy věže
r. 1901.

Jak vřejmě dokazuje vývoj názvu "Dlouhá Brtnice" z nejstarších dob (jiz od 14 stol.) nalézala se zdejší obec v různých rukou. Tak zněl nejstarší název "Birdnix longa" a později z něho utvořené názvy: Pueriyez longum, Buernyez a nejnovější: Dlouhá Brtnice, Dlouhá Brtnice.

Z názvu prvních latinských jasné vysvítá nynější jméno německé Lang - Pirnitz; byla tedy Brtnice jak rozumí se samo sebou v rukou ostrova Jihlavských Němců, povolánych sem Otokarem II. k dolování. Dle pověsti v lidu zachované nosila zdejší stráň zvaná "Královná" na bedrách svých kdysi klášter jeptišek "Královiček", které pří snad vyučováním svým švětly hlavně u dívek vzdělání.

Až do dob Marie Terezie, císařovny rakouské, a Josefa II. neví se o nějakém pramennu vyučovacím v zdejší obci mělo. Teprve za Josefa II. založena místnost pro vyučování v bývalém čísle 36 - nynější 25.

Konečně známo nám jméno učitele Ohnsera žijícího v letech 1819. Vyučoval dílny nejen z Dl. Brtnice, nýbrž též z Hladova a Brtniček. Když mu byly proněkud zlepšeny přijmy, povolená mu stavěti chalupu na nynějším poli obecném pod kostelem. V ten čas Ohnsler onemocněl a tu zastával službu jeho jakýsi Květina, o němž však nic bližšího známo není.

Přímý nástupce Ohnsnera Lorence byl Wichta František starší. Tento maje paměry hmotné pronášel přeče Ohnsnerem zlepšené, vymohl stavbu staré školy na místě, kde stojí nynější budova školní.

Za Augustina Wichty, syna Fr. Wichty upraven byl malý choušec půdy (ořík potoku pod školou) na školu zahrádku. Vyučování ani v této době nemohlo zdatně provádět, jelikož byl strašný počet dítěk na jednotřídní školu.

Konečně však přeče nabídlo, že nelze takto dál provádět a jednoznačně zlepšení budovy školní, jakž i o rozšíření jednotřídné ne více třídní.

Příště byl Aug. Wichta přesazen do Batelova dne 1. 9. 1882. Po něm ujal se řízení školy nejprve nadůstředitel František Křivánek a tím časem rozšířena jednotřídní škola na dvojtřídní. Stále však vyučováno bylo ve staré na polovinu zbořené škole, kde hrozily stropy, každou chvíli spadnutím, jsouce prospírány všude kolysky. Samo sebou se rokumí, že absolutní nutností bylo stavěti školní budovu novou. Přeče však se nestalo to tak zúplna, ačkoliv činěn veliký nátlak pol. sl. c. k. okr. školní rady. Místo navrhnuté čtyřtřídky, jaké původně se měla stavěti, činnuz však některou zdejší občané nerokuměli, stojí dvojtřídka o dvou školních světnicích a dvou záchodech.

Podučitelem ustavován byl Jan Železný, kterýž působil v obci zdejší do 31. července 1887.

Nástupcem Jana Železného byl Theodor Erber. Doba jeho působení sahá od 1. září (až do 28. února 1890).

Na to povolán byl Janků Hynek, kterýž působil od 1. prosince 1892 až do 15. prosince 1895.

Od doby této působi v zdejší Jan Kunovský.

Vškolním roce dostal nadučitel Fr. Křivánek za příčinou nemoci roční dovolenou a místo něho působi zde výjimečně Jan Bureš, padučitel.

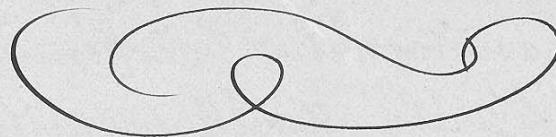
Na konci roku školního 1894 zavládl naši obci ruch neobvyčejně slavnostní. Světilt se zde nově zřízený hlavní oltář, varhany a zvon. Počátky všeho toho zvelebení našeho chrámu Páně sv. Václava učiněny asi postavením nového prostranného oltáře po pravé straně zasvěceného božskému srdci Pána.

Zřízen byl za bývalý oltářek primitivního slohu sv. Jana z Pomuku za sebrané milodary. že každý rodnik větší potkává se tu se značnými obtížemi jest na bledni, jelikož obec sama jsouc na své ji přest odkáraua, nemohla něco takového zřídit.

I shodl se tudíž u věci té' neumouj důstojný pr. farář Norbert Šlapalík s p. nadučitelem Fr. Křivánkem dokončiti jíž započaté dílo z milodarů. Zvonu ovšem třeba nebylo, ale odkaz zemřelého člana Šlapala 800zl. čili 1600K na zvon výtaným byl pro 400K, které z odkazu vybyly, jelikož věž pojmuta zvon asi pouze za 600K; zbytek na zprávy kostelní uložen. Láhy se brány potřebné peníze na oltář, varhany a vybylo 1½ sta zl. na vymalování kostela. Krásnemu

předmětu i podobně pojedí zajisté sluši. Byla to práce v pravém smyslu dokonalá, pracovalit tři umělci jako řecknuti k témuž harmonickému celku. Když pak i ti největší byvali protionále práce ty si prohlíželi, seznali, že nemouduře jednali.

Nadešel den, kdy Jeho Milost veleďrostojný pan opat kláštera Novorůžského Josef Karásek měl práce ty zasvětit dílu Božímu. Nebylo snad nikdy u nás větší slavnosti, radosť, možství cizích lidů jako tenkrát. Slaoný přívoz dílek školních, hasičského zdejšího spolku, družicek občanstva, vítal J. M. nejdůstojnějšího pana opata k dílu posvátnému.

Dne 12. července 1886 uděloval u nás poprvé Jeho B. M. Dr. Salesius Bauer, biskup brněnský svátost sv. břemování. Při příležitosti této posvětil první školní prápor zbudovaný sbírkou obcí Hl. Brtnice, Malé Brtničky a Hladova, kterouž uspořádal důstojný pr. farář Ferd. Hotový z Hl. Brtnice až bytku peněz zakoupil 2 svazky pro školní (budoucí) knihovnu.

Posloupnost katechetůjmístních farářů:

1. Cyril Lídek. do 12/1. 1875.
2. Alois Škoda. do 29/8. 1881 do 12/1. 1880
3. Jan Sarkander Hrchnáček — 29. 2. 1884.
4. Ferdinand Hotový od 29. 2. 1884 — 30. 9. 1889
5. Černý Hugo od 1. 10. 1889 — 31. 8. 1893.
6. Norbert Bráfálik od 1. 9. 1893 — 30. 9. 1896
7. Petr Stejskal, místní farář a člen kanonie premonstrátské v Nové Risi od 1. 10. 1896 — 30. 6. 1900.
8. Jan Janoušek, místní farář a člen kanonie premonstrátské v Nové Risi od 1. 7. 1900 —

Při stavbě kostela zdejšího nepomyslil snad nikdo, že za tak krátkou dobu, za dobu 20 let, bude se muset začít s prací novou, opravou věže chrámové.

Bylo to na podzim r. 1900, kdy ze dne 28. na 29. listopad za veliké bouře větrové v noci přitil se kříž dolů. Příčina toho jinak vysvětliti se nedá, než že nebylo dosti pečlivě postaráno, aby voda deštová nemohla vnikati dovnitř. Samo sebe se rozumí, že trámy hnily, až postupem času shrnuly tak, že nemohly dostati svému úkolu. Jaké bylo padléní všech, kteří druhý den nespátrali činiti do výše symbol výry křesťanské! Voda -

účinkovala tak, že nebylo z našených pa =
mětních spisů dozvěděti žádných bližších
zpráv.

Sopravou věže započato na jaře r. 1901,
v měsíci květnu, kdy spravoval obec násí
nový starosta pan František Pokorný,
obchodník v zdejší obci. Práce svěřena j.s.

Ant. Štimačovi, klempíři v Leletavě, ro-
dáka Pavlovského. Musí se uvážiti,
že nesnadným způsobem bylo řídit lesení,
ana právě správa byla na vrcholu věže.

Jíž myslilo se, že bude zapotřebí lesení
stavěti od spodu. Pak panu Ant. Štimačovi
a jeho j.s. synu Ladislavovi Štimačovi po-
dářilo se neslavným způsobem lesení tolík ^{za pomocí dva řešení z opatova humpoly}
jedno na hoře zhotoviti. Práce vyučihleděta ^{paulax}
rostla přes velké nepříznivé počasí. Pr-
šelot po chvílic a bouřka bouřku stíha-
la. Jíž v sobotu dne 11. t. m. dína báň,
a nový, pobronzovaný kříž v neděli posvěcen.

Podivuhodno jest, že r. 1900 v měsíci
červnu, kdy témuž p. klempíři byla svěřena
oprava věže, kříž nespadl, kdy veškerá těha
zebríku na něm spočívala.

Jak asi bylo by se dařilo oboum fra-
covníkům?

Členové sboru hasičského v Rouché Brtnici do roce 1901.

Sbor dobrovolných hasičů založen byl r. 1888. (na základě schválených stanov vys. c. k. místodržitelském ze dne 2. prosince 1888 č. 37. 712). Zakladatelem jeho byl p. Frt. Krišánek, nadučitel v R. Brtnici, nar. 1. prosince r. 1850 v Telci na Moravě. Týž sobě zjednal veliké zásluhy o sbor, nepřestal neunaveně pracovat, když z počátku úplná chladnost ba i nepřátelství jevilo se proti sboru.

Neméně však působil blahodarně pro sbor nynější starosta p. František Pokorný, který již v době, kdy hrozilo již rozkotání sboru, tedy v době největšího úpadeku, převzal na prosbu funkcionářů všecké příjemné práce, nejsa ještě členem. Tím více rozvíjela se zdárná působnost téhož, když v r. 1893 za předsedu zvolen byl. Byl stále pamětliv materiálního blaha spolku, jediné podmínky to zodárného působení sboru.

Členové sboru jsou:

1. Jan Florian přistoupil ke sboru v r. 1889.

2. Matěj Novotný ————— v r. 1893.

3. Jakob Mátl přistoupil ke sboru v roce 1890

4. Frt. Fortelníj	1889
5. Frt. Prícl	1889
6. Jan Fortelníj	1889
7. Jan Prícl	1889
8. Jan Novák	1889
9. Matěj Hochan	1889
10. Ant. Novák	1891
11. Ant. Pospíchal	1889
12. Jan Pokorný	1889
13. Frt. Pokorný	1893
14. Josef. Štancel	1890
15. Jan Brabec	1891
16. Ant. Barák	1894
17. Jan Štancel	1894
18. Frt. Marván	1894
19. Ludv. Kružík	1894
20. Čeněk Háva	1894
21. Jos. Štefl	1894

22. Joz. Priel půistoupil ke sboru v roce 1895

23. Frt. Fortelnyj - - - - - 1896

24. Frt. Křivánek - - - - - 1898
1897

25. Joz. Týrša - - - - - 1898

26. Frt. Šauko - - - - - 1900

27. Frt. Burda - - - - - 1900

28. Frt. Priel - - - - - 1900

29. Jan Bureš - - - - - 1901

V Dlouhé Brtnici, dne 11 května 1901.

Fran. Pokorný
starosta
Pisatelem tohoto pamětního
spisu byl Jan Bureš, zdejší
poštouček, rozený 1879 v
Políčanech u Pechach.

J. Bureš
poštouček

Raritka tohoto užívalo se až do roku 1896.

parář

- 9.) Žáčeklický Žikmund od prosince 1901
do března 1906.
- 10.) Kotovský Ferdinand od března 1906
do dubna (23) 1913, kdy byl
zvolen za opata.
- 11.) Kalouček Milo od 23/4 1913 - do
23. října 1921.^{v.l.}
- 12.) Rajda Štěpán od 23/10. 1921. —

František Pokorný narodil se ~~14~~¹⁵ září 1868 v Staré' Počí.
přišel následně do Stolice Brněce.

Pamětní líst.

Když se než opravovala, byl
římským papežem Pius XI.;
presidentem českoslov. republiky
Tomáš Masaryk;
biskupem brněnským apostol. administrátorem
dceře Josefa Kupka;
dřívější farář František Holový stal se opatem,
zemřel 1. května 1928; dne 13/8. 1928 byl
zvolen za opata P. Josef Kunka, farář
v Krasonicích; jeho posvěcení od p.
gener. opata z Averbodu z Belgie posud
nedošlo.

farářem řeholním byl Štěpán Rajda;
řídícím učitelem Jos. Holáć;
starostou obce Václav Šindelář.
Nás národ stal se samostatným za války
svetové 1914 - 1918 - dne 28. října 1918.

V Hlouhé Právniči dne 2. září 1928,
na XII. neděli po sv. Duchu.

Štěpán Rajda,
řeh. farář.

~~Právnu prováděli:
Dist. Tesařský řad
Zekřivák~~

oprava jidli: ~~Bartolomej Burda~~
Bartolomej Burda
Brtnice

Brychtka František
Brahm Ant.

Úne 2/9 1928

Dvořák Ant.
Mourz Pest.

Opravy v roce 1932

Gračík Tomáš

Úne 25/9,

Gračík Tomáš

Práce tesařský prováděli

mistr tesařský
Josef Vokřinek
v Brtnici

a dělnici
Burda Baltazar

Šerka Šálek

Mourz Bartolomej

Fran. Brychta.

Při řezy - Klempíři:

Při řezy - Klempíři:

Selanci:

Při řezy

Při řezy - Klempíři:

Kapitán Hafrova

Josif

Dražkile

Při řezy - Klempíři:

mosim vzdálenou

Hlavní Gaznach
řádově se vyznamenal!

Zvony.

Za světové války byly odebrány kostelní zvony; rak. farář ponechal na věži malý zvonek asi 8 kg těžký, ulity r. 1596. Farář Štěpán Rajda podnikl akci, aby byly koupeny nové zvony r. 1923.

Po mnohem sislí objednáno 5 nových zvonů za přispění kláštera v Nové Roli, obyvatelstva a faráře.

Při objednávce velice dobré poradilo faráři Chrámové družstvo v Příbrami; zvony byly posvěceny mdp. prelatem Fr. Bařinou ze Starého Brna za přítomnosti 13 kněží a několika tisíc lidí dne 30. září 1923; byly to první zvony v celém okolí koupené a svěcené po světové válce; proto ten velký nával; byli zde lidé z okolí 3-4 hodiny!

Posudek

o nových zvonech pro farní osadu v Dl. Brtnici zkoušených při kolaudaci ve zvonárně p. R. Herolda v Chomutově dne 13./9. 1923 za přítomnosti zástupce firmy a odp. faráře Rajdy z Dl. Brtnice.

Podle smlouvy objednány 4 zvony ladění h¹-cis²-dis²-fis² a menší zvonek ve váze asi 35 kg ladění h.²

Zvony byly při zkoušce zavěšeny ve zvonové stolici, tak že mohly být po každé straně bedlivě vyzkoušeny.

Při prohlídce shledáno, že jsou cistě ulity, není na nich vad při lití vzniklých, které by jejich zvukost a trvanlivost ohrožovaly, nebo jejich zevnějšek kazily; nápisy a ozdoby podle objednání jsou cistě a zřetelně ulity a není na nich chyb.

Zvony jsou jenom pískem očistěny a ohlašeny bez užití jiných mästrojí, vnitřek pak ponechán bez jakékoliv úpravy, tak

jak vysel z formy. Při zkoušce akustické provedené přesnými ladíckami Edelmannovými bylo zjištěno toto:

Zvon h¹, váha 286 kg, průměr 810 mm, jeho tón nárazový h¹; vedlejší tóny: tón hlavní h¹-1, spodní oktava h⁰; tercie dis², kvinta f². -

Zvon cis², váha 207 kg, průměr 710 mm. Tón nárazový cis²-0,5, vedlejší tóny: hlavní cis²-1, spodní oktava cis¹; tercie eis²-1, kvinta gis². -

Zvon dis², váha 152 kg, průměr 640 mm. Tón nárazový dis²+1,5, vedlejší tóny dis²-1, spodní okt. dis¹; tercie fis², kvinta ais².

Zvon fis², váha 85 kg, průměr 540 mm. Nárazový tón fis, vedlejší tóny: hlavní fis², spodní okt. fis¹, tercie a²+1.

Z tohoto přehledu je patrné, že všecky vedlejší tóny, až na nepatrné uchu ovšem neslyšitelné odchylky správně vyznívají a tím nárazové tóny správně sladěné účinně podporují.

První zvon h¹ jest zvon dvoj-tóny, takže se tercií (dis²) velmi dobré pojí k zvonu druhému.

Zvonek pátý h² váha 34 kg, průměr 380 mm ve svém nárazovém tónu jest správný a vyznívá, jak při malých zvonech bývá, spodní sextón d³. -

Zkouška hudební předevšem tím způsobem, že zvoněno zvony jednotlivě i ve skupinách a jejich zvuk poslechnut z blízka i z dálky. Říká pak shledáno, že zvuk zvonů jest jasný a plný, v souzvuku měkký a uslechtily, vyrovnání i při zvonech poměrně malých, potom dalekonosný a dlouze vyznívající.

Postavení zvonů dává příležitost k užití velmi ladných skupin, např. h¹ cis²-cis dis - dis fis - h cis dis - cis dis fis - h dis fis.

Jak tedy po straně akustické, tak po straně hudební zvony vyhotovují a nemí působí, proč by nemohly být převzaty objednatelem.

Váha za přítomnosti kněze kaplana P. Niedera v Chomutově zjištěna, a zvonovina zkoušeny nebyly, a jest p. objednateli volno po dodání zvonu obojí dát přezkoušení.

v Praze 29/9. 1923.

Václav Müller v.r.

kanovník na Vyšehradě

P. B. Tón v hudbě se dělí na půl tóny; výborný hudebník pojí slýší čtvrt tónu; ladicka Edelmannova dělí tón na osminy; h¹-1 znamená rozdíl 1/8, což jest ovšem uchu lidskému neslyšitelnou! Při naších zvonech není nikde rozdíl 1/4 tónu.

1 kg zvonoviny stalo 35 Kč, bylo nákl. sleveno na 33 Kč, 1 Kg armatury 5 Kč (železná součástka); na radu Chrámového družstva v Pelhřimově žádal farář Rajda osobně v Chomutově továrnika p. Rich. Herolda o slevu; poukázal na to, že obec jest malá v hornaté krajině 622 m vysoko.

Místo 38 Kč za 1 kg zvonoviny s armaturou čítal p. Herold pouze 35 Kč. Činila tedy sleva 2.292 Kč při objednávce; místo 29.032 Kč účtováno 27.295.20 Kč.

Při placení účtu 30.1.1924 dosáhl farář ještě slevu 310 Kč 20 h, tedy zvony staly 26.985 Kč.

Za 20 šroubů čítáno 20 Kč, 2% daně z obratu 534.80 Kč, za snížený dovoz dráze 420 Kč, účet tesář. mistra Jos. Vokřinka z Brtnice 567 Kč za přestavení stolice, účet p. Dobše za kúzny (cement, vápno, hřebíky atd. činil 625 Kč 46 h, účet p. Peltana truhláře (okenice na věž, natíráni dveří.....) činil 471 Kč 50 h; zednického mistra Žvěřiny z Opatova (probouření zdi na velkou okenici u zvonu, nové okno v

sakristii, v této nové dveře, zvýšení podlahy atd.) učet zněl na 1.126 Kč. Přistěně programy k svěcení zvonů 158 Kč 10 Kč; hudebnímu žnalcí kanovníkovi za cestu do Chomutova ke kolaudaci zvonů 150 Kč. atd. atd., takže úhradem stalo všecko přes 30.000 Kč.

Obec neplatila přírůžkovou ani haléře!

Dobrovolné dary sbíral farář Rajda s hostelním hospodářem p. Václ. Pospichalem, výměnkářem z čís. 97. Klášter - kanonie premonstrátů v Nové Rìsi daroval 4.000 Kč, pp. Šobotka Josef na patý zvon 1.000 Kč na památku svých pradlých dvou synů Jana a Františka (t. č. číslo 88); Štěpán Rajda, farář, daroval „umíráček“, zvon čtvrtý; zvon třetí klášter v Nové Rìsi, zvon druhý sporitelský a založenský spolek v Gloučné Brtnici; zvon první řím. katol. věřící z Gloučné Brtnice. Darovali: p. Brabenec Fr., výměnkář z Brtničky, t. č. v Dr. Brtnici v č. 42 bydlice 200 Kč, p. Aug. Šejda, majitel parní mlýna na Hladově 500 Kč, pp. Lindelář Václav 100, Šobotka Josef č. 3 - 100, Kula Ant. 50, Šťanel Jan č. 5 - 300, Jan Brabenec 50, Pospichalová Marie 100, Háva Čeněk 50, Kružík Jan 20, Bobková 30, Jirsa Josef 50, dříve 200, Pospichal Václav s otcem 80, Dohnal u Schneidra 50, Ant. Ryčlová 50, Jirsa Václav 10, Pokorný Ant. č. 89. - 100, (dříve 200), Novotný Ant. 250, Rychl Jan 20, Jan Novák 50, Šprčka V. 50, Moudrý 50, Hochan Cyrill 10, Pokorný Josef 20, Žvěřina 30, Diviš 40, Pokorný Jan č. 29. - 100, Šťanelová M. 50, Jirkův Jan 50, Novák Jan 50, Pospichal V. č. 97 - 100 Kč, Oburka Jan 100, Oburka Josef 200, Krátká Katerína 50. Peltan L. 10, Dobes Václ. st. a ml. a 50 = 100, Štěl Jos. 50, Janicek 30. Adamová M. 25. Fortelna Šer. 10, Brabenec Alois z Brtničky 50, Suchna z Hladova 100. Karel Žvěřina 30. Háva Karel 50. Dobes Ed. 50. Antonín Lysý 200. Štrejbarová 5. Koničková Ant. 40. Marousek z Hladova 40. pi Flora Šimová z N. Rìse 50.

Somek č. 41.- 60. Redmachrova' 50. Adam Josef 10. Hochan Eduard 10.
Šindler Aug. 40. Šanclová Anna 30. Obdlik Tomáš 20. Klímek Fr. 50.
Pazourová Kateř. 10. Pokorný č. 49 - 20. Šaroun 50. Šomandl Tomáš 100,
dříve P. Milovi, faráři 600, Šindler Václav 100. Šancel Fr. 10. Prycl Jan,
hostelušek 50. Novák Jiří 30. Fortelny Fr., obuvník 40. Burda starsí 10,
Burda ml. 40. Dvořáková Marie 40. Brychta Fr. 10. Václav Štejnčík 20.
Kumštar Fr. 100. Rottova Anna 100. Kř Machek č. 44 - 20. Kevkla Pavel
50. sbírku na svatbu učinil p. Václ. Pospíchal z čísla 15 - 42 50 Kč,
Veselá 10. Pokorný 20. Fortelny Ant. 20. Fr. Šindelářová 10. Šancel Fr. 30.
aprovisacní přebytek 100 Kč odvedl p. Ant. Pokorný, pekař;
Pokorný Ant. 50. Vacková z Hladova 15. Jan Šancel č. 47. - 30. Šteflrova
Fr., výměnkařka 25. Novák Fr. na Husperku, bednář 100. Šomandl
Fr. 50. Šomkova M. 20. Blecha V. 20. Novotná Anastasie 40. Piša Jan
20. Nechvátalová Terezie 10. Janicek opětne 20, celhem 100. Piša
Balt. 35. Čermák P. 10. Novák Jos. 50. Šancel Jan č. 23. - 20.
Třebna 300. Šanclová M. z Brtničky 30. Hárová Fr. z č. 126 - 100.
Novotný Jos. č. 78 - 10. Polák Josef 20. Oburka Jos. č. 68. - 100. Burda
Fr. č. 115 - 25. Rašíl Ant. 15. Redmachrova' opětne 50. Švadlena
Sobotková 30. Sochor V. 20. Prycl Ant. z Brtničky 100. Fortelna' M. porodní
asistentka 20. Adam Antonín 10. Pokorná Katerina 100. p. farář
Urbanovský P. Kmíždil 35, Šaublerova 20. Štrham 20. Pokorná 100.^(x)
Musil z Brtničky 50. Špička Jan, varhaník z Blanska, rodák zdejší
50. Knotři při svěcení zvonů ještě darovali: Lysý Ant. 200. Redmachrova'
200. Brabeneč Fr. 300. (a na kostelní potřeby ještě 1.400 Kč), Pospíchal
Václ. z čís. 97 - 200 Kč, Novotný Antonín, rolník z čís. 20 - 200.

Zvon má obraz nejsv. Trojice a nápis:

Trojjediny Bože, smiluj se nad námi!

Věnuji r. k. faráři z Dlouhé Brtnice r. 1923.

^(x) kostnická manžel Václav obdaroval vrchovou!

Druhý zvon - nejsv. Srdce Pána Ježíše s nápisem:

Srdce Ježíšovo, smiluj se nad námi!

Darovala Raiffeisenka v Dl. Brtnici r. 1923.

Třetí zvon - obraz sv. Norberta s nápisem:

Sv. Norberte, oroduj za kněze novorůští!

Daroval klášter v Nové Ríši r. 1923.

Čtvrtý zvon - obraz sv. Josefa s nápisem:

Svatý Josefe, vypros nám štěstnou hodinku smrti!

Daroval Štěpán Rajda, farář v Dl. Brtnici r. 1923.

Pátý obraz - P. Marie s tímto nápisem:

Panno Maria, oroduj za naše padlé syny Jana a Františka!

Věnovali manželé Lobotkovi r. 1923.

Na všech zvonech: Ulil R. Herold v Chomutově.

Sestý malý zvonek, který mechal na věži ruk. erář, má písmena

P.C. rok 1596; váží asi 8 kg.

Ole němec. protokolu ze dne 19./9. 1917 byly odebrány zvony; největší byl ulitý v r. 1895, průměr 58 cm, váha zvonoviny $114\frac{1}{2}$ kg, ruk. erář platil za 1 kg 4 Kč. -

Jak řekeno, byly zvony posvěceny 30./9. 1923 za velmi hezkého počasí od mdp. prelata Barony Fr. ze Starého Brna; přítomen byl jeho sekretář P. Anselm Matoušek a člen kláštera starobrn. Stanislav Hlavník, pr. děkan Mičov z Opatova, pp. faráři Procházka Karel z Vilance, Procházka Fr. z Pavlova, Tondl V. ze Stonářova, Šváb z Kněžic, Hnizdil z Urbanova, Matoušek s kapl. Žanáškovou ze Želeťavy; bývalý zdejší farář premonstrát P. Petr Stejskal z Rozseče, kazatel P. Pavlánek Novotný z N. Ríše a místní farář Rajda.

Příprav se zvonů se konal od trénny; za zvony šli kmotrové, po jejich straně škol. divky jako družičky v národních krojích.

Kmotry byli: pp. Lysý Antonín s manželkou jako starosta obce za 1. zvonem, Pospíchal Václav s manželkou jako starosta Raiffeisenky za 2. zvonem, Novotný Ant. s manželkou z č. 20. za třetím, Brabenec Fr., Dobes V., starší, literák a Redmachrová za 4. zvonem umíráčkem; Sobotka Josef, st. s manželkou z č. 88. za patrným zvonem. Přivod byl velký, jakého Brtnice Pl. měnila a sotva kdy viděti bude! Věděl jej mdp. prelat Barina ozdoben znaky biskupskými, mitrow a berlow. -

Zvony z Jihlavы ochotně zdarma přivezli pp. Sobotka Josef č. 3. a Háva Karel č. 126 a zase vezli ve slavném přivodu věnci ozdobení ke kostelu, před nimiž bylo dřevěné podium, na které zvony byly položeny. Dopoledne i za přivodu strílel z hmoždířů p. Bartol. Moryc; hasiči ochotně udržovali porádek. U kostela byl přivítán nejdp. světitel prelat Barina: Vaše Milosti! Nejdůstojnější p. preláte! Ráčil jste zavítati do naší osady, abyste nám posvětil nové zvony. Jménem všech věrných katolíků farnosti slouhobrtnické dovolujeme si Vaši Milost nejuctivejší pozdraviti. My školní děti velkou radost máme: překně Vás vítáme!

Přednesly dívky:

Tomanlová Marie, Božena, Štějbarová, Františka Pokorná, -
Na to hášení: Hávová M., Šindlerová M., Tresová Anna:

Náš zvony.

Lidé, dobrí lidé,
co to všecko znamená?
Proč dnes září radost
v srdcích vašich nadšená?
Proč pak jste sem zavitali,

3.) Třetí sv. Norbert žván,
jímž bud' den oznamován.
Senným krajem jiz se dni,
z věže zvuky zvonu zní:
Klukov, bratři, pročitněte,

z blízka z dálí přispěchali?

Proč jste k nám dnes přišli?

byste se tu podívali?

Zvony nové námě světit,
zvony zvukem krásné
jež nás budou k Bohu volat
po čas porti časné.

1.) Zvon ten první největší

sv. Václav bude zván,
tím nám každý pátek bude
šon Páně oznamován.

2.) Zvon ten druhý vedle něj

sv. Cyril - Metoděj,
v poledne nám zazvoní,
lid se Bohu pokloní;
na večer pak Anděl Páně.
Lidu oznamuje hlavně:
Otec, každý duch tě chval,
že jsi nás opatroval.

Děti s podia hlasitě přednášely, bylo je dobré slyšet, na
patřičný zvon prstem ukazaly.

Potom předneslo 8 velkých škol. družiček:

Proč radost a ples

jest tu žítí dnes

na tváři vzdáncích hostí?

Proč dítka spěchají sem i dleď

k dnesní k u slavnosti?

na kolena prolekniče,
s díky pověste svých řel
k tomu, jenž nad vami bde.

4.) Svatý Josef umíráček
za zemřelé bude lhát,
s modlitbou nás všech
lehký odpocinek přináš.

5. Zvonek Maria hlasat bude,
že se Kristus při nás obětuje.

Válka světová, ta hrozná,
staré zvony vzlala,
štědrost, láška lidská,
nové opět dala.

Mile zvony! nejte, zmíste,
zdobte bratrský nás chrám,
nedejte zakrynoti nás vlasti,
nedejte zakrynoti nám!

A v odpověď tvé řepta' net,
hlas jeho vánkem letí :
To v Doubravce Brtnici se zvony světí !
O kové mrtvý ! záhnání církvi svatou,
tím posvěcením vzkříšen bud' -
a zvuk tvůj probudí duši hrušnou
a hlas tvůj mocný každé srdce vzbud' !
Je ve světě dnes tolik hnusné příchy,
které podlehí anděl - čistý duch.
O zvoněte zvony v naše rodné lichy :
Kdo jako Boh ? Kdo jako Boh ?
Je ve světě dnes mnoha žádost očí,
jest mamou mnohých cíl a ideal,
jen po zlatu se jejich oči tocí
a nevidí, že věčnost sahá dal.
O zvoněte zvony : lide, střij -
a na smrt pamatuj ! na smrt pamatuj !
Je ve světě dnes hrušná žádost těla,
jen užívat, sloužit Bohu ne ;
lid ve zlobě proti Bohu živíha čela
a zapomíná jedno potřebné.
O zvony svaté, zvucete hodně jasne,
at volá hlasá výmluvný vaš hlas,
at zni to v každém nitru na poplach a hlasne :
Svou duši spas, svou duši spas !

Přednesly hlasité, tak že každý rozuměl, dívčata školní: Dobšová M.,
Tomandlová Anděla, Poláková M., Abrahamová Anežka,

Kumíšarová Božena, Sochorová Karla, Černáková Kristina,
Maurycová Božena. -

Penize, které se nedostávaly, doplatil pokladník farář Rajda;
dostal totiž za záložnu větší odměnu a z té umoroval dluh
za zvony; bývalý farář P. Milo ološtal od farníku na nové
zvony dary asi 3.000 Kč, za prodané zvony s úrokem vznikl
kapitál na 1.400 Kč.

Zvony s armaturou železovou váží na 1.200 kg, proto
dán i nový trám pod ně a železná traversa (dvě) s nosností
40 metráků. Tyto dvě traversy v ceně asi 300 Kč daroval p.
Eduard Dobes, kupec.

Přkna darovali rolnici, p. Aug. Švejda zdarma půjčil
potřebné dříví; zvony zavesili rychle a dobrě, na věž vytáhli
bez nehody masí tesář za vedení šikorného tesáře p. Balt.
Burdy, za dohledu p. Vokřínka, tesář. mistra z Řeh. Brtnice,
jenž zapůjčil železný kumpál zdarma. Všichni ten den praco-
vali zdarma! Budíž jim za to srdcečný dík a Pán Bůh
zaplatí! - Lotva slavnost skončena, začalo pršetí. Zvony znějí
prekrásně!

Těhož r. 1923 bylo usneseno ve schůzi obec. zastupitelstva 27/5.,
aby byla nabarvena věž kostelní; dne 17.6. byla práce zadána
klemvíři Kraídalovi z Brtnice; 12.8. usneseno, aby se za práci zaplatilo,
penize aby se opravily půjčkovy.

Obeecní volby konaly se 12. října 1923 a provedeny byly dohodou
tří stran: lidové (7), republikánské (6), živnostenské (2). Starostou byl zvolen
p. Čeněk Háva, ze strany republikánské - agrární.

Stejl Josef, krejčí, přestěhoval se do Brna, do Nového Liskova; svůj domek
čís. 71. pronajal nadporuč. R. Horákovi ze Stonářova.

1924.

Václav Šindler, hostinský, koupil na stavbu lednice pozemek obecní pr. č. 1197 1 m² za 1 Kč.

Školní tělocvična letní povolena 29./7. 1924; dříví dodá obec a od práce zaplatí - 257 Kč.

Roku 1924 poručil farář Rajda do kostela úplně nové létaci = křížadlové dveře, opatřené bronzovými tabulemi, aby se neplatilo do kostela. Kolem zdi zřídil dřevěné stěny - lamperie, neboť v době mrazů byly zde úplně prosvízly.

Na kůr dány do 2 oken sklo ledové čili katedrální; v průčelí horní část okna zasklena tímtož sklem a barevnými vložkami do olova. Do sakristie koupeny 4 nové lavice, doplněn Boží Hrob; vše stálo přes 3.000 Kč, obec nic neplatila. Na slotaz faráře Rajdy, může-li tyto opravy učiniti, odpověděl obecní výbor 13/1. 1924 „Oprava v kostele se povoluje jednohlasně a vzdává se dík p. faráři za jeho obětavost.“

Obecní cesty opravit usneseno ve schůzi obec. zastup. 23/10. 1924; za ráh kamene bude se platiti 40 Kč, tehací prach koupí obec, dělnici se dají pojistiti, při 8 h. práci se bude platiti 10 - 12 Kč.

1925.

Povodení byla v Dlouhé Brtnici 11. května 1925. Odpoledne se přihnala bouře, mastala průtrž mracen, prouad vody bral dříví a ucpal otvor mostu stat. silnice u kováře Nováka. Voda stoupala i do přibýtku; nejhůře na tom byla Fortelna č. 81, porodní asistentka, s dětmi; ji a děti vynesl oknem občávě p. m. c. Emil Švejda. -

Voda poškodila stavení p. Obirky Josefa, číslo 68, v domy Fortelné č. u potoka, kováře Nováka a Jana Nováka č. 104. Štěstí, že to nebylo v noci!

Požár vypukl ve zdejší obci dne 2. září 1925 odpoledne o $12\frac{1}{2}$ h v čísle 29 u Jana Pokorného.

Hned se rozšířil na oba sousedy Brunu Fr. a V. Lindeláře. Vítr val k Brtničkám; na štěstí jest větší prostora od Lindeláře k Lisýmu, tak že tento se již nechytí, ačkoliv se již na jeho průdě začalo chytati. Kiochu se vítr obrátil k Hladovu a začalo pršetí. Příčina požáru nebyla zjištěna; telefon prokázal platné služby, byli povolani hasicí ze Stonarova a pak benzínová stříkačka z Jihlav. Ochotně se dostavily sbory z Pavlova, Opatova a říčště. Pohorelým se dostalo podpory od místního obyvatelstva a p. starosta Hařava jim vymohl podporu více tisíc.

Nyní mají stavení pěkně postavena; nesmeš falcovkami pokryta jsou.

Voleby do poslanecké sněmovny byly 15/11. 1925, jejichž výsledek byl tento:

čsl. strana agrární a konservativní obdržela 8 hlasů do posl. sněm.,

4 hlasů do senátu; sociálně demokrat. str. 34-29, živnostensko - obchodnicko - středostavovská 50-44, národní strana práce 2-2, komunistická strana 1-1, čsl. strana socialistická 3-3, republikánská strana zemědělců a malorolníků 93-82, čsl. strana lidová 126-115.

Do kostela bylo koupeno 18 nových svícen misioních, 10 na hlavní oltář mosazných, 8 na vedlejší oltáře ze živcoviny. Celý hrázdí 155 Kč a darovaly je hlavně hospodyně; na památku jsou vyryta jména na svícnech s letopočtem 1925.

Pokorná Fr. č. 29. - Obřirková Fr. Tomandlová Karol. Sobotková Marie č. 3. - Pospíchalová M. č. 9. - Tomandlová Marie. - Sobotková Marie č. 88. - Jelinková Fr. - Lindlerová Julie a Obřirková Fr. - Lísá Marie. - Sobotková Joseffa č. 88. - Jirsová Marie. - Pyclová Antonie. - Pycl Ant. č. 64, padlý vojín. Blecha Václav. - Brabenec Jan. - Novotný Kavřinec, kněz z Nové Růži. Řeřepín Rajda, farář.

Hodiny uipně nové na kostelní věž opracil téhož roku 1925 farář Rajda; byval kaplanem ve Stonarově, v Hustopeči u Brna, v Nové Růži, pak farářem ve Staré Růži - a všeude byly věžní hodiny; byl na ně zvyklý, ode nich se všechno řídilo. V Ol. Brtnici byl v té věci neporádka, jak v kostele tak ve škole! Proto učinil si, když byly zavřeny nové zvonky, že s pomocí farníků povídá i hodiny. Vyzval farníkův kanzatelu, aby ochotně přispěli nejakymu darem, že bude choditi s p. starostou Hlavou prosit o příspěvky.

Sebral se 5.560 Kč, hodiny stály 10.000 Kč, ostatní zaplatil pokladník Raiffeisenky - farář Rajda. Hodiny posvěceny o pouti sv. Václava 4. října 1925 p. arciknězem Mičou z Opatova; o významu hodin někde knázel dpr. Kavřinec Novotný z N. Růži.

Dárci na večerní hodiny: Po 5 Kč Štanel Ant., Křivška. Po 10 - Kč:
Moravec, Burda Ant., Štrejbarovi, Štanelova st., Plecha, Polák Jan,
Polák Josef, Ovoráková M., Peltan L., Čápal Jan, Schmerauš, Fortelny č. 81.,
Pazovnová Kat., Novotný č. 78., Kousal, Novák Ant. č. 82., Barák, Rypl z
Brtničky, Lindelářová z Brtničky. 12 - Kč Písá, ženich. 15 Kč Hochan Ed.,
Sobotkova svadlena č. 107, Fortelny č. 95. Štanelova M. č. 41 - 18 - Kč.
Po 20 Kč: Krátký Norb., Lindler, Hostinský, Štanel Fr., Rypl, Hostinské,
Novák Jiří, Brabenec Jan, Pospichalová M., Kružík Jan, Schneidrovi,
Pokorný Jos., Fortelny, truhlář, Adam Josef, Štanelova M. č. 55, Obrolík
Fr. Klimek Fr., Čároun Jan, Pokorný Václav, Kula V., Novotná Fr.,
Pospichal V., st., Machek Fr., Burda Balt., Abraham Fr., Burda Fr. č. 115.,
Prášil, Šebesta, Veselý V., Štejnichá, Krátký Jan, Burda Fr., Fortelny č. 70.,
Nevrhla Pavel, st., Sochor V., Čermákh Tom., Burda Fr., krejčí, nejmenovaný,-
Po 25 Kč: Hochan Cyr., Pospichal Ant., Štanel Jos. č. 54, Václav Pokorný,
Hostinský, Adam Fr., Nevrhla Pavel, mladší; Po 30 Kč: Jirsa Václ.,
Novák Jan č. 104, Diviš Josef, Žvěřina Josef, Štanelova M. na Husp.,
nejmenovaný, Vašková Kateř. z Hladova. - 35 Kč Štanel, krejčí. 40 Kč
Pospichal Václ., Jirkův Jan, Štefl Jos., Písá Balt. s otcem, Němcová M.
č. 38. - Po 50 Kč: Janiček, Pokorný, pekař, Háva Čeněk, starosta, Bobek
Josef, Pokorný Ant., st., Novotný Ant. č. 20., Rypl Jan, st., Rypl Jan,
mladší, Moravský Jan, Špicka Vavř., Dobes Eduard, Lindler Fr., Lindelář
V., Novotný Fr. č. 39, Řomandl V., Brabenec Fr., Dobes V., ml., Novák, Nováček,
Novák Jos. č. 68., Olšinka Jos., č. 68., Sobotka č. 88., Kumštan Fr., Divadelní
ochotníci. 60 Kč Ryplová Ant. číslo 18. Po 100 Kč: Sobotka Jos. č. 3.,
Kula Ant., Štanel Jan č. 5, Řomandl Tomáš, Němec Josef, Jirsa Josef,
Pokorný Ant. č. 89., Fortelny Josef, Olšinka Jan č. 97., Abraham Ant., Háva
K. s matkou, Novák Fr. č. 73., frug. Švejda z Hladova. - Pokorný č. 29., -
dal 110 Kč. - Redemachrová Fr. 150 Kč. Olšinka Josef č. 43 - 300 Kč,

Lisý 400-, farář Rajda 500 Kč.

Nejdražší málidku dal český hodinář Hainz v Praze, nejlacnejší Jan Antel v Brně, který je zhotobil.

1926.

V lednu 1926 schváleno obecním zastupitelstvem odmudlati část bývalé cesty č. p. 1864 p. Frant. Klimštarovi 1m² za 1 Kč - a prodati Fr. Burdovi č. 115 obecní město na stavbu stodoly 1m² za 1 Kč. p. s. 530.

Tomasí Šlapalovi prodáno v březnu 1926 na Obore město pro stavbu domku 1m² za 1 Kč.

Studne obecní řádně opravit schváleno 25/4. 1926.

Být p. řídícího učitele opravit schváleno 10/10. 1926.

Várhany v kostele byly doplneny novými pištálemi, které koupil v Praze farář Rajda. Várhany i plně rozebral, pištáby vycistil a sladil za 9 dní. Ludvík Něc, varhanář v Nové Risi za 450 Kč.

1927.

Honitba byla veřejně propachtována za roč. 5.000 Kč; dříve se dostávalo pouze asi 218 Kč. Protože obec jest povinna opravovat kostel, faru a školu, radil v kostele s kazatelny farář farníkům, aby dali na kostel taválov krytinu místo šindelu, by neměli stále vydání na opravu kostelní špatné střechy; být správce školy povinen také šindelenu. Faru a školu jsou pokryty krytkami. Farář se zaručil, že vyprosí na tento účel 5.000 Kč v klášterě; aby melylo výhodu, že obec nic nedostane, složil

penuze jihned pro obec, ale kladl podmínku, aby dobrovolně se všichni zřekli jedné čtvrtiny hovenbného po 6 let na budoucí novou střechu. Všichni souhlasili; ale městská rada v Jihlavě, která má také právo na část hovenbného, kladla podmínku, aby cele hovenné připadlo na budoucí novou silnici Plouha Brtnice - Pavlov. Na žádost obecního zastup. souhlasil s tím i farář, když slibeno, že 1.250 Kč bude každoročně zařazeno do rozpočtu na novou střechu.

Dne 18/2. 1927 děkuje obecní rada faráři řt. Rajdovi za dar 5.000 Kč na novou kostel. střechu a též osmu majitelům pozemků, že ponechali hovenné po 6 let ve prospěch stavby silnice.

Česta za „Zvěřinovým“ má být spravena; obecní rada stanovila 7/3. 1927 denní među 12-15 Kč při 10 hodinové práci. Stavba kamen a sporáku a bytě p. říd. učitele povolena obec. radou 16/3. 1927. Zaplaceno p. Karlu Simrovi v řelci 1.693 Kč, od správy podlahy p. Krátkém 460 Kč - a bytě téhož.

Přitříz mráčem dne 3. srpna 1927 poškodila mnohé cesty, zejména k Pavlovu.

Povolaný profesor inženýr Vl. Fischer z Brna farářem Rajdovem navrhoval polomyti kostel hladkými taškami, „bobrovkami“ postorenskými, s čímž obecní rada dne 7. srpna souhlasila. - Vyžádá si vzorek a na cenu se otáže. Krytina objednána, dosla však až v říjnu 1927. Pro pokročilou dobu bylo krytí kostela položeno, protože pro idětě a zimu práce pokryvací by se dobré neprovadila.

Voleny do obecního zastupitelstva v Gl. Brtnici byly provedeny 16. října 1927. Dohoda nebyla. Byly prodány tři kandidátní listiny a sice:

čís. 1. českoslov. soc. demokr. strany dělnické,

čís. 2. lidové jednoty čsl. strany lidové,

čís. 3. republ. str. zeměděla malorol., lidu a domoviny.

Zvoleni byli :

čís. 1. Emil Švejda, učitel, J. Hodač, říd. uč., J. Munkuch, cestov.

čís. 2. Lisyň Ant., Sochor V., Novotný Ant. č. 20, Machek Fr., Lindelář V., Peltan L., Fortelník Št., Stancl Jan č. 5. -

čís. Štefl Jos., ml. rolník č. 45, Pokorný Václav, č. 46, Ondrášek Tom., pekař. Starostov zvolen, Lindelář V.

Betlému, úplně nový, z lipového dřeva, umělecky řezaný, koupil farář sv. Fr. Charrat z Kutné Hory. Sloh ještě národní; sošky: Slovák hrající na cimbal; děda: Chod; žena od Domazlic, hoch maseční rybu ještě typ ruský, selský dudáček, selský pronosný, chlapec s českou poděbradkou, selské dívce, jeden hrač: postava sv. Václava. Část Betléma = jeslička byla již dříve koupena; ročně se jednotlivé figury přikupují, podle toho, jak farmáři dávají dobrovolné dary. Celý Betlému stál již 6.200 Kč; dary činí posud 4.100 Kč. Kdo nejménice daroval, má na památku své jméno na měšťanské bočce.

Jon to: Šombrová z Hladova, Aug. Švejda z Hladova, Sobotková Adéla, Sobotková č. 88. Raiffeisenka. Dělnici z trémny. Jíroviči č. 14. Dobšovi. Lysovi. Sobotková č. 3. Štěpán Rajda. Redrmachrová. Brabeneč Fr. Šimanovovi č. 6. - Obříkovi č. 43. Novák Jan, Kovář, starší.

1928.

Spravit cestu u „Bile Klínky“ a u Mikulášky ujednáno ve schůzi obec. zastup. 10/3. 1928.

Kovář Kovář Josef dostal povolení postavit si kovárnu na „Obore“ naproti pr. Fortelneho u mostu. Kovář přišel ze Železavy;

za manželku má Ludviku Čermákovou; tchán Čermáka Tomáš zemřel, dcera dědila po otci domek a něco pole.-

Poštmistrová pí. Švejdová se v dubnu 1927 přestěhovala do Opatova, kde vede poštovní úřad.

Žde stal se poštmistrem p. Pokorný Ladislav, zdejší rodák, syn p. Václ. Pokorného, řezníka a hostinského zde, čís. 46.

Kostelní střechu dali novou, když jsou již dálno „bobrovky“ doma, uvnitř se obec. zastupitelstvo. Dali měděný plech na malou věž, rovněž i kohlebky, obec. zastup. faráři schvalují, jestliže, jak slíbil, potřebné peníze na to seřezeny; tež hromosvod.

Láte na střechu se nezmou od p. Švejdý z Hladova, za to se mu daj v zimě svíčky. (19./. 1928.) ~

Kalavní velkou věž, chybnej plech na ni opravit, na kostnici a hřbitovní zed' dali též křídlice, uveseno jednohlásně.

Na oslavu prvního desítiletí naší samostatnosti 1918 - 1928 ještě jubilejná výstava soudobé kultury v Brně. První president naší republiky Tomáš Masaryk přijel na Moravu, aby výstavu viděl a navštívil místní kráje Moravy, ve které se zrodil a malým prvního vzdělání. Jel autem do Řežic, přes Předín do Želeč. Dne 13. června zavítal do Předína, kam i myši škol. děti za doprovodu svých učitelů se dostavily, aby spatřily a pozdravily hlavního státu. Druhého dne místní hasiči učedali hold v Želeči p. presidentovi.

Krupobití postihlo naši kraj v pátek 6. července 1928 odpoledne po 5. hodině. Fratě k Pavlovu utrpěly nejmíce; len někde níplné znicen, obili až přes 50%. Ještě to smutná výhledka na budoucí život, protože panuje velké, abnormální sucha. Žito ještě bývá nezraniv, ale suchem. Kdo zajde do polí a rozumí jen trochu píde, není potěšen. Leno bylo usušeno, dobré a sklizeno, ale od té doby pravě slunce na

luha, jež jsou vysušena. Traiva mistry jest jako řeďák. Strach před nedostatkem pice nutí kolníka prodati dobytek. Běda nebude-li brambor! Když plací kolník, smutným bývá i ten, kdo všechno musí koupiti!

Volebním zastup. dne 2. července 1928 ujednáno:

Pan Pařnocht, klemp. mistr z Okříšek, se zavazuje, že 3 hráte nabaví věž, za našer rukou 8 let, udělá při tom všecky opravy za 2.200 Kč. Příomý farář vyplatil pr. Sochorovi, pokladníkovi obce, dar kláštera v Nové Říši, 10.000 Kč pro kostel: deset tisic:/- a zavazuje se, že opravu ještě přispěvek 500 Kč na barvení věže, 500 Kč na hromosvod malej věže a 500 Kč na hromosvod fary.

Jelikož při matrání kůží a báni bylo zjištěno, že pod báni a na sever. straně jest dřevu pokna a stozár uplně shnilý, ujednáno o dobrou opravu velké věže. Farář Rajda se zaručil opraviti třetinu obnosu na výlohy pokryti věže měděným plechem a složil 6.880 Kč na měděný plech, báni a kůží měď; pr. Pařnochta rozpočet na 19.000 Kč přijat ve schůzi ob. zast. 28. července 1928. ~

Báni a kříž posvěcený byly umístěny
Klempířem dne 2. září 1928 po sv. požehnání.

František Rajda,
řeh. farář.

Pamětní list.

Když roku 1928 byl natáčán Kříž a báň na velké věži, zjištěno, že některá pukna a stožár, v němž rasačena byla s Křízem, jsou úplně sknila.

Věž byla vystavěna r. 1878, opatřena báni a Křízem.

N noči z 28. na 29. listopad 1900 shodil vichor Kříž a báni.

Opravy provedl Klempíř Štimač ze Želešavy v Kučtnu 1901.

Dne 11. Kučtna A. d. dána na věž báň a nový Kříž.

Když za 50 let jíž po překl. s velkým nákladem obec musela věž opravovat, jistě nebylo Klempíři dosti pečlivě postaráno, aby dešť nemohl unikat dovnitř.

Aby obec měla 200-300 let pokoj, radil farář Rajda, aby dala obec na věž měděný plech, nejlepší to Krytina, že v tomto případě opatří překlunu nákladem.

Klempíř Parnoch z Okříšek dal rozpočet na 19.000 Kč, obecní zastupitelstvo jej 28. července 1928 přijalo a na radce p. řídicího Hodáče témaž práci zadalo. Farář Rajda složil 6.880 Kč na měděný plech, báni a měděný Kříž.

Práce ukončena 2. září 1928.

Bohužel práce byla provedena špatně, do věže zatékalo!

Klempíř dal 2 roky záruku, v rozpočtu uvedl, že spoje (falce), budou dojmo. Uvomnět, něco opravil, ale to nepomohlo. - Konečně byl dán advokátovi dr. Žákoví

v Třebici, kde přiznal, že proto zatéká do věže, poněvadž falce nejsou dojate a propouštějí vodu! (27/8/1930)

Byl obci žalován, ale proti byl zadlužen, na obec se nedostalo k jeho majetku.

Po rozsudku o kres. soudce v Třebíči rozházel se
fr. Gric, Klempíř v Třebíči, že opravu provede, ovšem
že náklad s opravou spojený zaplatí jedině a pouze
Parnochť sám! (Dohoda 15. prosince 1930.)

Ač tedy obec nic nemusela placit, přece dobro-
volně na prosbec p. Grice slíbila odměnu 4.800 Kč za
důkladnou opravu. Dlouho trvalo, než se do práce dal,
že něco vylepšoval, Kříž a lávku nesnášel. Zatékalo ještě více!

Povolán soudník značec Dušejovský z Třebíče.

Gric zase opravoval, dokouče spoje Kyloval.

Dlouho se ta věc řádila. Dne 14. března 1934 bylo zde
komisionelní řízení k okresnímu úřadu v Jihlavě. Výsledek
této komise nebyl obci znám na termín 6 měsíců. Proto bylo
Gricovi 6. září 1934 hrozeno žalobou. Na to přijel a
dne 20. září 1934 Kříž a lávku snesl a plech odstranil.

Dopojme, že to důkladně správ! Když obec volitkáře
byla sklamána, K věti jistotě povolá nyú značec...

Když se věz opravovala,

byl klávesa, církve rím. papež Pius XI.,
presidentem republiky čsl. starosta Tomáš Masaryk,
biskupem brněnským Josef Klepka,
prefektem a patronem Pavel Souček (jmenován 26. ledna 1929),
starostou obce Josef Žeřina, řídícím uč. Vojtěch Černák,
farářem řepaře Rajda.

Starosta:

J. Žeřina

Rídící uč.:

Vojtěch Černák

Tarár:

Štěpán Rajda

Věz byla opravena dne 24. září 1934, práce skončené, soudní značec ji neschvalil.

Pamětní list.

Protože oprava, provedená klempířem Fr. Grycem z Třebíče, nepomohla a do věry dalej poškalo, bylo nutno celou věru překräftit. Rozhodnutím obecního rastupitelstva byla dne 19. října 1937 stavba zadána na 7.500 Kč p. Félix z Jihlavy. Stavba řešena byla zadána lesářskému místnímu Vokřínekovi z Brtnice, prováděl ji místní lesník Baltazar Burda se svými pomocníky. Když se provedlo bání a plech s věrou, objistilo se, že je stozár shnilý a krový, dřívější stozár, v délce asi 2 m prozatím zatékající poškozený. Proto bylo nutno dati nový stozár a krový opravit. Opravu takto provedl řešák lesářský místní Vokřínek. Klempíř začali pracovat 29. října a dne 16. října byla báň, do níž bylo listiny vloženy, vystavena na své místo.

V době, kdy se věra opravovala, byl náměstek Kristýnem na penzi Pius XI., biskupem brněnským Dr. Josef Kupka, patronem kostela Pavel Louček, opatem novotříšským, generálem řádu premonstrátského právě rovleným Dr. Gunnaruse Noots, faru brněnskou spravoval P. Jan Valášek, kostelními hospodáři byli Čeněk Háva a Václav Šindelář, policii z Dlouhé Brtnice,

presidentem republiky byl Dr. Edvard Beneš, ředitelm městském Bohumilem Čebelem, starostou obce Josef Lávra.

- Vojtech Čepek,
řidič můstek

- Josef Záverina
starosta obce

- Jan Valášek,
správce farby.

- Hora člen
kostelního hospodářství

- Lindner Václav
kostelního hospodářství

- za firmu Pálise

- Viktor Filtner

podnikatel klempířských
prací.

Pri přípravě veřejné pracovali:

- Viktor Filtner

- Slavík Josef

Stavbu lesení a opravy proval
podepsany s delšíky místy lesnický

Josef Jeklinský
v Bratislavě

vedoucí stavby Burda Bartáček - případ těchto
Berka Vaclav
Brychta František
Marek Bartolomej.